

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-83>

УДК 338

СКЛАДИ ДЛЯ АГРОБІЗНЕСУ ЯК ІНФРАСТРУКТУРНА ОСНОВА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ЛОГІСТИКИ ТА НІША В БУДІВЕЛЬНІЙ ГАЛУЗІ

WAREHOUSES FOR AGRIBUSINESS AS AN INFRASTRUCTURE BASIS OF FOREIGN ECONOMIC LOGISTICS AND NICHE IN THE CONSTRUCTION INDUSTRY

Ткаченко Сергій Михайлович

кандидат економічних наук, в.о. директора,
Інститут сільського господарства Західного Полісся
Національної академії аграрних наук України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2725-170X>

Марценюк Віктор Васильович

викладач кафедри документальних комунікацій та менеджменту,
Рівненський державний гуманітарний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-4343-7306>

Рубель Вадим Миколайович

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Рівненський державний гуманітарний університет
ORCID: orcid.org/0009-0009-2870-9904

Tkachenko Serhii

Western Polissya Institute of Agriculture of the
National Academy of Sciences of Ukraine

Martseniuk Viktor, Rubel Vadim

Rivne State University of the Humanities

У статті досліджено особливості організації зовнішньоекономічної логістичної діяльності аграрних підприємств України в умовах воєнних викликів та глобальних трансформацій; окреслено, що аграрний сектор, будучи стратегічним для національної економіки, забезпечує валютні надходження, продовольчу безпеку та збереження соціальної стабільності; визначено, що розвиток інфраструктури, зокрема спеціалізованих складів, є ключовим чинником підвищення ефективності експортних операцій і конкурентоспроможності вітчизняної продукції; акцентовано увагу на проблемах логістики, серед яких блокування портів, збільшення витрат транспортування та дефіцит інвестицій у складську мережу; обґрунтовано необхідність диверсифікації ринків збуту, впровадження інноваційних технологій та створення агрологістичних хабів; визначено перспективи оптимізації географії складів як інфраструктурної основи інтеграції агробізнесу у міжнародні ланцюги постачання.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність, логістика, агросфера агробізнес, аграрна логістика, склади, будівельна галузь.

The article examines theoretical and applied aspects of organizing foreign economic logistics activities of agricultural enterprises of Ukraine operating in difficult conditions of martial law and global economic challenges. The agricultural sector, being a strategic link of the national economy, provides foreign exchange earnings, food security and social stability in rural regions. Despite significant difficulties, the agricultural business is actively adapting to changes, developing alternative export routes, diversifying sales markets, introducing modern agricultural technologies and creating its own transport and logistics capacities. Particular attention is paid to the infrastructure

support of agricultural logistics, in particular the functioning of specialized warehouses. It is determined that modern warehouses perform not only the function of storing products, but also provide post-harvest conservation, sorting, packaging and primary processing, which makes it possible to increase the added value of products and reduce dependence on third-party services. The need for the development of multi-temperature storages, granaries and cold storages integrated with transport hubs is substantiated. The study focuses on the problems of organizing international logistics: blocking seaports, incompatibility of railway tracks with European standards, increasing transport costs, fuel shortages, which significantly complicates export operations. At the same time, the role of agro-logistics hubs as an innovative form of cooperation of small and medium-sized enterprises that are able to optimize product distribution, strengthen partnerships and ensure integration into global supply chains is emphasized. It is concluded that the development of logistics infrastructure, primarily warehouses, is a determining factor in increasing the competitiveness of the agricultural sector in international markets. Further scientific research should be focused on the formation of effective logistics and marketing strategies, as well as on finding ways to cooperate with the construction industry to develop modern logistics centers in Ukraine.

Keywords: foreign economic activity, logistics, agricultural, agro-business, agrarian logistics, warehouses, construction industry.

Постановка проблеми. Інфраструктурний устрій бізнесу має важливе значення в будь-якій сфері, повною мірою це актуально і для аграрної галузі. Стійкий тренд до глобалізації ринків та високий потенціал аграрного сектору України в зовнішньої економічній діяльності, в тому числі в забезпеченні запитів зовнішніх ринків та експортному потенціалі, є стабільним та чітко окресленим.

При цьому динаміка розвитку, як і загальна кон'юнктура аграрних ринків як внутрішніх, так і зовнішніх, потребує постійної уваги і верифікації на предмет актуальних запитів, перманентного аналізу середовища, агентів і факторів впливу на нього та постійного моніторингу інфраструктури ринків та ніш.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості та проблематика бізнесу в аграрній сфері досліджено в роботах Крюкова І. О., Степаненко С. В. [1], Негрей М. В., Трофімцева О. В. [2], Тарасевич Н. В. [3] та інших вчених. Дослідження логістичних процесів в економіці та агросфері проводять Струнін В. В., Гиря М. М. [4], Співак Я. О. [5], Загородня Ю. В. [6], Сивак Р.Б., Пода А. С. [7] та інші.

Спільним в думках дослідників є те, що в зовнішньоекономічній діяльності суб'єктів аграрного бізнесу грамотна і ефективна логістика набуває все більшого значення; логістична інфраструктура має бути інноваційною, при цьому враховувати фактори ринкових та бізнесових запитів до даного виду будівель, споруд та комплексів, і саме ці аспекти мають бути предметом дослідницької уваги науковців, в тому числі як верифікація ніші для будівельної галузі.

Формулювання цілей статті. Метою даної публікації є дослідження ролі складів для агробізнесу як інфраструктурної основи зовнішньоекономічної логістики та перспективної ніші в будівельній галузі.

Виклад основного матеріалу дослідження. В Україні аграрний бізнес – це галузь стратегічного значення, від сталого розвитку якої залежить отримання прибутку від здійснення підприємницької діяльності і забезпечення національної та продовольчої безпеки держави. Агробізнес в Україні продовжує пристосовуватись до умов війни, розвиваючи альтернативні маршрути поставок, запроваджуючи інноваційні аграрні технології та посилюючи експортну присутність на західних ринках. Попри труднощі, агросектор зберігає стабільність і залишається ключовим напрямом українського експорту і важливою частиною міжнародного агробізнесу [8].

Аграрний сектор є одним із основних джерел валютних надходжень в Україну завдяки експорту аграрної продукції. Сільськогосподарські підприємства сприяють розвитку інфраструктури, такої як дороги, складські приміщення та логістичні центри. Вони також вносять вклад у науково-технічний прогрес завдяки впровадженню новітніх агротехнологій та методів ведення господарства, що забезпечує зростання продуктивності та ефективності; сприяють міжнародному співробітництву через експортно-імпорتنі операції, що допомагає Україні інтегруватися у світову економіку та використовувати міжнародні ринкові можливості для зростання та розвитку; завдяки високій якості продукції та впровадженню міжнародних стандартів, сільськогосподарські підприємства сприяють нарощенню експортного потенціалу України [9].

При цьому в наукових джерелах окреслюється, що для прибуткового виробництва та збуту продукції аграрного сектора необхідно здійснити ряд заходів, зокрема це пільгова закупівля сільськогосподарської продукції, відшкодування ПДВ та встановлення додатко-

вих страхових гарантій для сільськогосподарських товаровиробників, а також зменшення витрат аграрних компаній на транспортування виробленої продукції. Наразі започатковано новий логістичний напрям бізнесу та розпочали свою діяльність власні парки вантажних автомобілів і контейнерів для перевезення зернових культур. Впровадження Україною високоефективної експортної політики та диверсифікації ринку збуту сільськогосподарської продукції також принесе позитивний результат [10].

Крім того, окреслюється низка проблем, які пов'язані з недостатністю досліджень у сфері формування механізмів гарантування та забезпечення зовнішньоекономічної безпеки аграрного сектору загалом та підприємств зокрема. Рівень долучення до міжнародних торговельних відносин з боку вітчизняних аграріїв невинно зростає, що підтверджується зростанням обсягів українського експорту та підвищенням лібералізації економічних відносин в розрізі аграрного виробництва та торгівлі. Важливими індикаторами стану безпеки зовнішньоторговельних відносин є товарна та географічна диференціації, які відображають стан залежності від попиту на той чи інший вид продукції на визначеному ринку. Коригування зазначених індикаторів дозволить нівелювати деякі загрози зовнішнього порядку та сформувані позиції стійкості щодо зовнішнього оточення [11].

В загальному, проблемами організації міжнародної логістичної діяльності аграрних підприємств є: зниження обсягів експортних поставок сільськогосподарської продукції через блокування морських портів; порушення ланцюгів постачання продовольства; неналежне виконання умов зовнішньоекономічних контрактів; збільшення трансакційних витрат і на логістику; дефіцит палива через знищення паливних складів і складну транспортну логістику; недостатньо ефективне використання інструментарію маркетингового менеджменту у процесі розподілу агропродукції до кінцевого споживача, а також мережевого підходу до управління партнерськими взаємовідносинами зі споживачами у системі логістичного менеджменту; обмежений обсяг прямих інвестицій у формування й функціонування відповідної логістичної інфраструктури (термінали, складські комплекси, розподільчі центри, кластерні утворення); проблеми в митному оформленні та простоті [12].

Таким чином, підвищена увага до складів як інфраструктурної основи зовнішньоеконо-

мічної логістики набуває глибокого економічного змісту. Через те, що сільськогосподарська продукція дуже чутлива до температури, вологості, тривалості зберігання та впливу шкідників, це вимагає певної інфраструктури, яка буде пристосована до цих специфічних умов. Дизайн, розташування та технічні характеристики таких складів безпосередньо впливають на якість продукції, термін її зберігання та конкурентоспроможність.

Нижче наведено основні аспекти, які мають бути враховані при проектуванні і будівництві складу, як інфраструктурної інституції в сфері аграрного бізнесу:

1. *Післязбиральна консервація.* Зерно, фрукти, овочі або насіння, повинні зберігатися в контрольованому середовищі, щоб запобігти псуванню, появі плісняви або зараженню шкідниками. Наприклад, зерносковища потребують систем аерації, контролю вологості та фумігації для збереження якості зерна. Аналогічно, холодильні камери необхідні для зберігання продуктів, що швидко псуються – наприклад, ягід або молочної продукції. Для їхнього зберігання потрібен певний температурний режим, недотримання якого може призвести до значних втрат.

2. *Місткість і структура сховищ.* Сільськогосподарські підприємства часто збирають врожай у великих обсягах протягом короткого періоду часу, тому важливо, щоб склад мав достатньо простору для зберігання сезонних надлишків. Крім того, сільськогосподарські склади повинні дозволяти відокремлювати різні сорти культур, виробничі партії або сорти, щоб відповідати стандартам сертифікації та простежуваності. У насінництві або органічному сільському господарстві навіть мінімальне перехресне забруднення може порушити цілісність продукції та дотримання вимог законодавства.

3. *Ефективність логістики.* Спеціалізовані склади підтримують логістичну ефективність шляхом інтеграції навантажувальних платформ, конвеєрних систем і близькості до транспортних вузлів, таких як автомобільні та залізничні шляхи. Це має дозволяти мінімізувати час транспортування та зберегти стан продукції. Для виробників, орієнтованих на експорт, склади, розташовані поблизу митних зон або обладнані зонами передвідвантажування контролю, можуть спростити міжнародну торгівлю.

4. *Підвищені вимоги до безпеки.* Склади повинні мати захист від крадіжок, екологічних небезпек і забруднення. Сільськогосподарські

хімікати, такі як добрива та пестициди, вимагають зберігання в регламентованих умовах для забезпечення безпеки та дотримання законодавства.

5. *Переробка з доданою вартістю.* Багато сучасних сільськогосподарських складів включають обладнання для очищення, сушіння, сортування або пакування продукції перед тим, як вона потрапить на ринок. Така інтеграція зменшує залежність від послуг третіх сторін, скорочує час виходу на ринок і підвищує рентабельність.

Необхідність комплексного переходу підприємств вітчизняного АПК до глибокої переробки аграрних культур й отримання продукції із високою доданою вартістю не викликає сумніву. Це питання лише часу та коштів. Разом із тим, обґрунтовуючи стратегію цього переходу як на макро-, так і мікрорівні слід насамперед вивчити потенційні ринки збуту цієї продукції та їх місткість, та від цього вже виходити в плануванні розвитку цього напрямку агробізнесу [13].

За таких обставин формування інфраструктури логістичних хабів в агросфері є логічним і передбачуваним кроком. При цьому в літературних джерелах відзначається, що визначення масштабів діяльності агрологістичного хабу слід проводити на основі оцінки галузевої конкуренції, яка зводиться до систематичного вивчення можливостей і потенційних обмежень діяльності аграрних підприємств в регіоні на галузевому ринку з урахуванням таких параметрів, як розмір і темпи зростання ринку, потенційна прибутковість, ключові фактори успіху, конкуренція тощо. Особливістю агрологістичного хабу є орієнтація на малі та середні сільськогосподарські та переробні організації. Створення агрологістичного хабу, що відповідає вимогам сучасності, значно розширить можливості розвитку вітчизняного аграрного бізнесу [14].

Висновки. Отже, узагальнюючи вищесказане, можемо окреслити, що аграрна логістика – це комплекс заходів, спрямованих на ефективне управління потоками сільськогосподарської продукції від виробництва до споживача, включаючи транспортування, зберігання та обробку. Географія складів у аграрній логістиці відіграє ключову роль у оптимізації процесів, зниженні витрат та забезпеченні своєчасної доставки продукції.

Розміщення складів повинно враховувати: близькість до виробників; близькість до спо-

живачів; наявність транспортної інфраструктури (зручний доступ до автомобільних, залізничних та водних шляхів; вартість оренди/ придбання землі та інші фінансові аспекти розміщення складів).

Типи складів: різні види сільськогосподарської продукції вимагають різних умов зберігання, що впливає на вибір типу складів: зерносховища; холодильні камери; склади для сипучих вантажів; мультитемпературні склади.

Інфраструктура сучасних складів повинна включати: обладнання для завантаження/ розвантаження (високопродуктивні навантажувачі, конвеєри та інші пристрої); системи моніторингу та контролю (системи відеоспостереження, датчики температури та вологості, системи контролю доступу); сучасні системи зберігання (складські стелажі, системи автоматизації складу).

Щодо географічного розміщення складів в Україні, оптимальним є наступне розміщення: центральні регіони - наявність розвинутої транспортної інфраструктури та близькість до великих міст; регіони з високим рівнем виробництва сільськогосподарської продукції - розташування складів поблизу місць виробництва, наприклад, в Одеській, Черкаській, Вінницькій областях; прикордонні регіони - для забезпечення експорту та імпорту сільськогосподарської продукції (Рівненська, Волинська, Львівська та інші області).

На прикладі Рівненської області географія складів може бути оптимізована шляхом: врахування наявності залізничних шляхів та автомобільних доріг; вивчення можливостей створення сучасних складських комплексів; оптимізації розміщення складів поблизу великих агровиробників та місць переробки сільськогосподарської продукції; врахування логістичних потреб місцевих переробних підприємств та експортерів.

Сільськогосподарські компанії потребують спеціально спроектованих складів – вони повинні бути здатні витримувати коливання температури, вітру та вологості, які можуть впливати як на зберігання продукції, так і на безпеку працівників тощо. З огляду на це, напрямом подальших наукових розвідок має стати пошук ефективних форм колаборації з суміжними галузями, зокрема, будівельною в контексті формування логістики агробізнесу як інфраструктурної основи зовнішньоекономічної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Крюкова І. О., Степаненко С. В. Ефективність вітчизняного агробізнесу у призмі пріоритетів сталого розвитку. *Агросвіт*. 2022. № 9–10. С. 3–12. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2022.9-10.32> (дата звернення: 24.08.2025).
2. Негрей М. В., Трофімцева О. В. Аналіз функціонування аграрного сектору України в умовах війни. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна серія «Економічна»*. 2022. № 102. С. 49–56. DOI: <https://doi.org/10.26565/2311-2379-2022-102-06> (дата звернення: 24.08.2025).
3. Тарасевич Н. В. Концептуальні підходи до визначення економічної сутності агробізнесу у міжнародному аспекті. *Modern Economics*. 2021. № 28. С. 134–139. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/28-2021/tarasevych.pdf> (дата звернення: 24.08.2025).
4. Струнін В. В., Гиря М. М. Підвищення ефективності транспортно-складської діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2016. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4790> (дата звернення: 24.08.2025).
5. Співак Я. О. Система транспортно-складської логістики на підприємстві як фактор оптимізації потокових процесів. *Scientific World*. 2014. URL: <http://www.sworld.com.ua/konfer36/41.pdf> (дата звернення: 24.08.2025).
6. Загородня Ю. В. Тенденції розвитку та перспективи ринку логістичної нерухомості України. *Економіка та підприємництво*. 2018. Вип. 40(27). С. 100–108.
7. Сивак Р. Б., Пода А. С. Сутність трансформації логістичних центрів у системі глобального логістичного сервісу. *Бізнес-Інформ*. 2015. № 8. С. 23–28.
8. Мельник Л. Л., Байдакт І. І., Застава І. А. Міжнародний агробізнес: поняття, розвиток та вплив на економіку України. *Ефективна економіка*. 2025. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.4.72> (дата звернення: 24.08.2025).
9. Литвиненко Д. І. Концепційні положення управління економічною безпекою сільськогосподарських підприємств. *Бізнес інформ*. 2024. № 11. С. 394–399.
10. Бойко Л., Бойко, В. Сучасний стан агробізнесу в Україні та його ревіталізація у післявоєнний період. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2023. № 16. С. 55–61.
11. Слюсаренко, А. В., Ключник, А. В. Зовнішньоекономічна безпека аграрного сектору в контексті зовнішньоторговельної диференціації. *Економічний простір*. 2020. № 164, С. 55–62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/164-9> (дата звернення: 24.08.2025).
12. Прокопишин О. С., Трушкіна Н. В., Сербіна Т. В. Щодо організації зовнішньоекономічної логістичної діяльності аграрних підприємств в умовах війни. *Вісник економічної науки України*. 2022. № 1 (42). С. 209–217. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1\(42\).209-217](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1(42).209-217) (дата звернення: 24.08.2025).
13. Кернасюк Ю. Глибока переробка зернових культур: вигідна альтернатива. URL: <https://agro-business.com.ua/agro/ahronomiia-sohodni/item/29464-hlyboka-pererobka-zernovykh-kultur-vyhidna-alternatyva.html> (дата звернення: 24.08.2025).
14. Кустріч, Л. Агрологістичні хаби як невід'ємна складова розвитку аграрного сектору України. *Економіка та суспільство*. 2022. № 39. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-14> (дата звернення: 24.08.2025).

REFERENCES:

1. Kriukova I. O., Stepanenko S. V. (2022) Efektyvnist vitchyznianoho ahrobiznesu u pryzmi priorytetiv staloho rozvytku [Efficiency of domestic agrobusiness in prisms of priorities of sustainable development]. *Ahrosvit – Ahrosvit*, vol. 9–10, pp. 3–12. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2022.9-10.30> (accessed August 24, 2025).
2. Nehrei M. V. & Trofimtseva O. V. (2022) Analiz funktsionuvannia ahrarnoho sektoru Ukrainy v umovakh viiny [Analysis of the functioning of the agrarian sector of Ukraine under conditions of the war]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu imeni V.N. Karazina. Seriya «Ekonomiczna» – Bulletin of V.N. Karazin Kharkiv National University, series "Economics"*, vol. 102, pp. 49–56. DOI: <https://doi.org/10.26565/2311-2379-2022-102-06> (accessed August 24, 2025).
3. Tarasevych, N. V. (2021) Conceptual approaches to determining the economic essence of agribusiness in an international perspective [Conceptual approaches to determining the economic essence of agribusiness in an international perspective]. *Modern Economics – Modern Economics*, vol. 28, pp. 134–139. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/28-2021/tarasevych.pdf> (accessed August 24, 2025).
4. Strunin V. V., Hyria M. M. (2016) Pidvyshchennia efektyvnosti transportno-skladskoi diialnosti pidpriemstva [Improving the efficiency of transport and arehousing activities of the enterprise]. *Efektyvna ekonomika – Effective economy*, 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4790> (accessed August 24, 2025).

5. Spivak Ya.O. (2014) Systema transportno-skladskoi lohistyky na pidpriemstvi yak faktor optymizatsii potokovykh protsesiv [The system of transport and warehousing logistics at the enterprise as a factor in optimizing flow processes]. *Scientific World – Scientific World*. URL: <http://www.sworld.com.ua/konfer36/41.pdf> (accessed August 24, 2025).
6. Zahorodnia Yu.V. (2018) Tendentsii rozvytku ta perspektyvy rynku lohistychnoi nerukhomosti Ukrainy [Development trends and prospects of the logistics real estate market of Ukraine]. *Ekonomika ta pidpriemnytstvo – Economics and entrepreneurship*, vol. 40(27), pp. 100–108.
7. Syvak R.B., Poda A.S. (2015) Sutnist transformatsii lohistychnykh tsentriv u systemi hlobalnoho lohistychnoho servisu [The essence of the transformation of logistics centers in the system of global logistics service]. *Biznes-Inform – Business Inform*, vol. 8, pp. 23–28.
8. Melnyk L. L., Baidakt I. I., Zastava I. A. (2025) Mizhnarodnyi ahrobiznes: poniattia, rozvytok ta vplyv na ekonomiku Ukrainy [International agribusiness: concept, development and impact on the economy of Ukraine]. *Efektivna ekonomika – Efficient Economy*, vol. 4. Available at: DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.4.72> (accessed August 24, 2025).
9. Lytvynenko D. I. (2024) Kontseptsiiini polozhennia upravlinnia ekonomichnoi bezpekoiu silskohospodarskykh pidpriemstv [Conceptual principles of managing the economic security of agricultural enterprises]. *Biznes inform – Business Inform*, vol. 11, pp. 394–399.
10. Boiko L., Boiko V. (2023) Suchasnyi stan ahrobiznesu v Ukraini ta yoho revitalizatsiia u pislivoiennnyi period [The current state of agribusiness in Ukraine and its revitalization in the post-war period]. *Tavriiskyi naukovyi visnyk. Seriya: Ekonomika – Taurian Scientific Bulletin. Series: Economics*, vol. 16, pp. 55–61.
11. Sliusarenko A. V., Kliuchnyk A. V. (2020) Zovnishnoekonomichna bezpeka aharnoho sektoru v konteksti zovnishnotorhovelnoi dyferentsiatsii [Foreign economic security of the agricultural sector in the context of foreign trade differentiation]. *Ekonomichniy prostir – Economic Space*, vol. 164, pp. 55–62. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/164-9> (accessed August 24, 2025).
12. Prokopyshyn O. S., Trushkina N. V., Serbina T. V. (2022) Shchodo orhanizatsii zovnishnoekonomichnoi lohistychnoi diialnosti ahrarykh pidpriemstv v umovakh viiny [Regarding the organization of foreign economic logistics activities of agrarian enterprises in the conditions of war]. *Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy – Bulletin of Economic Science of Ukraine*, vol. 1(42), pp. 209–217. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1\(42\).209-217](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1(42).209-217) (accessed August 24, 2025).
13. Kernasiuk Yu. (2025) Hlyboka pererobka zernovykh kultur: vyhidna alternatyva [Deep processing of grain crops: a profitable alternative]. *Agro-business.com.ua*. Available at: URL: <https://agro-business.com.ua/agro/ahronomiia-sohodni/item/29464-hlyboka-pererobka-zernovykh-kultur-vyhidna-alternatyva.html> (accessed August 24, 2025).
14. Kustrich L. (2022) Ahrolohistychni khaby yak nevidiemna skladova rozvytku aharnoho sektoru Ukrainy [Agrologistics hubs as an integral component of the development of Ukraine's agricultural sector]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, vol. 39. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-39-14> (accessed August 24, 2025).